

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

168. An praeceptum confitendi quam primum, si quis sumpserit
Eucharistiam sine praevia confessione in casibus superius explicatis, ut
habetur in Concilio Tridentino sess. 13. cap. 7 sit divinum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

in hac fati ad sacrificium ita distrahatur, ut nullo modo ad perfectam contritionem moraliter possit excitari, putat Valq. in 3. p. tom. 3. disp. 207. c. 1. eum non peccatum mortaliter, etiamsi cum conscientia peccati mortalis Sacramentum recipiat, quia præceptum dignè suscipiendi hoc Sacramentum non videtur ita strictè obligare, ut cogat in eo casu ad dimittendum sacrificium inchoatum cum populi scandalo, & sui honoris dedecore, quod intelligit iste cum multi adessent illi sacrificio Missæ, & non solus Minister, quem facile possit in alium locum de seculari, qui positus ad pedem Altaris coram populo, & immediate receptorus Eucharistiam, recordatur alicujus peccati mortalis, & neque præmisit Confessionem, neque contritionem; & hanc opinionem tenet etiam novissimè Gaspar Hurtado de Sacram. disp. 8. de Euchar. diff. 1. ubi sic ait: Si contingat ut quis in Altari existens recordetur alicujus mortalis non confessi, & cujus non habuit, neque habet contritionem, & quando recordatur, est adeo propinquus communioni, ut pro temporis angustiis nequeat moraliter, seu absque nimia difficultate ad contritionem excitari, nisi pro tempore aliquo aliquantulum notabilè cum gravi nota sui honoris ad eam eliciendum detineatur, tunc iste talis ab eo peccato excusabitur communicando in eo malo statu, quia non est contra irreverentiam Sacramenti debitam in eo statu accedendo, ne notam gravem honoris incurrat. Ita Hurtado.

2. Sed ad prædictum dubium Petrus de Ochagavia de Sacram. rr. 2. de Eucharist. effectibus. q. 8. num. 4. sic respondet. Existimo sacerdotem celebrantem in tali casu debere elicere actum contritionis, tum quia ad eum eliciendum semper est paratum Dei auxilium, tum quia facile potest sine ullo populi scandalo per aliquod breve spatium temporis occupari in acquirenda contritione peccatorum, tum quia facile potest distractam mentem componere. Concedo tamen posse strictius contingere casum in seculari, quam in sacerdote, ut cum recordatur ejusmodi peccati, quando jam jam recipit sacramentum de manu sacerdotis, in quo quidem casu, si commode potest ratione alicujus salivæ projiciendæ, vel ratione alterius legitimæ causæ aliquantulum differre receptionem Eucharistiae, debet eam differre, & pro brevitate temporis in quocumque eventui procurare contritionem: quòd si eam angustiis temporis constrictus non elicit, potius debet Eucharistiam recipere, quam ab Altari discedere cum populi scandalo, & proprio dedecore, quia non est credendum pium ac benignum Jesum hoc sacramentum instituisse in nostrarum animarum remedium cum tanto dispendio nostro, & alieno: hæc omnia docet Ochagavia loc. cit. Sed aliqui putant, & ita revera est, quòd in quacumque angustia temporis possit quis elicere actum contritionis, & Deus semper paratus est præbere auxilium suum.

§. 1. Notandum, quòdam existimare hoc præceptum esse juris divini, & oriri ex obligatione illa præmittendi Confessionem ante Communionem: hæc enim obligationem debere statim post impleri, si ante Communionem impleta non fuerit. Sed hæc sententia vera non est: nam præcepta affirmativa non obligant nisi certis occasionibus, quæ statim ac præterierint, cessat obligatio eorum, sive impleta fuerint, sive non: e.g. teneris dare eleemosynam in gravi, vel extrema necessitate proximi, cessante illa necessitate non amplius teneris, sive impleveris præceptum, sive non impleveris. Eodem modo teneris confiteri peccatum mortiferum, quando est communicandum, vel celebrandum: cum autem illud tempus præterierit, cessat obligatio confitendi: quia tota ratio obligans cessat. Dicendum ergo est, hoc præceptum esse merè humanum introductum à Concilio Tridentino. Unde dicendum est intra limites juris naturæ, vel divini, neminem, qui conscientius peccati mortalis communicavit absque prævia Confessione celebrando, vel non celebrando, teneri postmodum prima data opportunitate confiteri, sive peccaverit, sive non: quia dispositio ad aliquid requisita non est jure naturæ postmodum ponenda, si prius non fuerit posita: neque ullo solido fundamento dici potest, quòd divino præcepto, quo tenemur Confessionem Communioni præmittere, ne indignè communicemus, teneamur confiteri, si fortè non præmiserimus. Restat ergo, ut obligatio sit præcepti Ecclesiastici. Et hæc docet Lessius in 3. part. quest. 80. artic. 4. dub. 3. num. 20. Mercurus de Sacrament. quest. 80. artic. 4. dub. 3. & Præpositus etiam in 3. part. quest. 80. artic. 5. dub. 4. numer. 20. Nugnus de Sacrament. quest. 80. artic. 4. difficult. 4. conclus. 1. & alij.

2. Notandum hîc obiter, quòd qui non confitetur in articulo mortis sua peccata mortalia, transacto tali periculo, non tenetur statim confiteri; & similiter, qui ministrat Sacramenta in peccato mortali sine contritione, transacto ministerio, non tenetur statim conteri, vel confiteri. Quia Præceptum Confessionis in articulo mortis obligat tempore illius periculi; & similiter præceptum de contritione pro administratione Sacramentorum ligat, & obligat Ministrum, ut dignè & sanctè exerceat tale ministerium: ergo ista occasione transacta, non obligat statim ad conterendum. Ita Candidus rom. 3. disquis. 2. art. 22. dub. 54. ex Nugno ubi supra.

3. Itaque, ne Sacerdotes sibi fingerent necessitatem celebrandi, Confessione non præmissa, statuit Concilium dicta sess. 13. cap. 7. in fine, Sacerdotem conscientium peccati mortalis, qui ob necessitatem urgentem non præmissa Confessione celebravit, obligatum esse, quamprimum possit, confiteri.

RESOL. CLXIX.

An præceptum confitendi quamprimum, obliget sub mortali? Ex part. 9. tract. 3. Resolut. 22.

§. 1. Pro negativa sententia olim adduxi Villalobos, & Ledesma, quos post me citat, & sequitur novissimè Tamburinus in Methodo expeditæ Communionis, c. 1. §. 6. num. 49. & seqq. qui variis rationibus conatur hanc sententiam firmare, & nominatim contra Cardinalem de Lugo respondet ad ejus argumenta. Poterat etiam in sui favorem adducere Machadum de Præc. Confess. rom. 1. lib. 2. in 1. 3. tr. 1. part. 4. tract. 8. docum. 3. numer. 7. in fine, qui ta-

Sup hæc doctrina supra in Ref. 140. §. His suppositis. & in aliis ejus not.

Sup. hoc factum in Ref. 55. §. ult.

Ref. 18. t. 6. tr. 1. in §. Verum. ad medium, verum. Et ideo. & infra in Ref. seq. à lin. 4. & §. seq. & in 1. 3. tr. 1. Ref. 6. lege men

ESOL. CLXVIII.

An præceptum confitendi quamprimum, si quis sumptis Eucharistiam sine prævia confessione, in casibus superius explicatis, ut habetur in Concil. Trid. sess. 13. c. 7. sit divinum Ecclesiasticum? Et notatur, quòd qui non confitetur in articulo mortis sua peccata mortalia, transacto periculo non tenetur statim confiteri; & similiter qui ministrat Sacramentum in peccato mortali sine contritione, transacto ministerio, non tenetur statim conteri, vel confiteri. Ex p. 9. tr. 3. Ref. 21.

Sup. hæc doctrina est